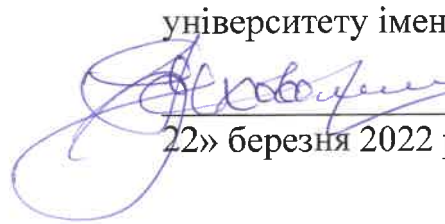

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії
Житомирського державного
університету імені Івана Франка

проф. Киричук Г.Є.
22» березня 2022 року

**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБОВУВАННЯ З
МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА З МЕТОДИКАМИ ВИКЛАДАННЯ**

ДЛЯ ВСТУПУ НА ДРУГИЙ (МАГІСТЕРСЬКИЙ) РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

зі спеціальності

025 МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вступного іспиту передбачає перевірку знань та вмінь, засвоєних здобувачами на професійно-освітньому рівні «бакалавр» з основних освітніх компонент: «Історія зарубіжної музики», «Історія української музики», «Теорія музики», «Фах».

Програма вступного іспиту складається з тестових завдань з «Історія зарубіжної музики», «Історія української музики», «Теорія музики», «Методика викладання фахових музичних дисциплін».

Список «Рекомендованої літератури» складено з урахуванням вимог і завдань сучасних реалій та з урахуванням базових видань у галузі музичної педагогіки і музикознавства.

Тестові завдання складено відповідно до усіх викликів та вимог, які ставить перед викладачем сучасна музична педагогіка та узгоджено з вимогами щодо змісту підсумкових інтегрованих тестів.

Мета проведення тестів:

1. Виявлення рівня фахових знань абітурієнтів.
2. Виявлення рівня аналітичного мислення в галузі музичного мистецтва.

ПРОГРАМА ТЕСТУВАННЯ (ПЕРЕЛІК РОЗДІЛІВ І ТЕМ)

Освітня компонента «Історія зарубіжної музики»

1. Музичне мистецтво та освіта Стародавньої Греції
2. Музика Середньовіччя. Зародження європейських поліфонічних шкіл.
3. Становлення та розвиток оперного мистецтва. Оперні школи Італії.
4. Оперна реформа К.-В. Глюка.
5. Віденська класична школа та її представники: Й. Гайдн, В.-А. Моцарт, Л. ван Бетховен.
6. Симфонічна творчість Й. Гайдна. Реформа жанру симфонії.
7. Оперна творчість В. -А. Моцарта.
8. Симфонічна творчість Л. ван Бетховена: новітні образи, гармонія та художнє вирішення конфлікту.
9. Романтизм як нова епоха в музичному мистецтві.
10. Творчість німецьких композиторів-романтиків Р. Шумана. Ф. Шуберта.
11. Національні музичні школи Європи. «Весна народів».
12. «Німецька глиба» Р. Вагнер. Оперна революція.
13. Становлення імпресіонізму: художнє поєднання музичного та образотворчого мистецтва.
14. Творчий шлях К. Дебюссі та М. Равеля.
15. Нововіденська школа та її вплив на композиторські пошуки ХХ ст.
16. Музика «Нового Світу»: митці Сполучених Штатів Америки.
17. Музичні традиції української діаспори: історія творення.

Рекомендована література:

1. Бодак Я. Історія західноєвропейської музики від найдавніших часів до XVII століття: Навчальний посібник / Редакційна колегія: Я.Кеньо, З.Лельо, Б.Пиц. Дрогобич: Коло, 2017. 280 с.
2. Дідич С. Історія західноєвропейської музики: навчальний посібник / С. Дідич. Кіровоград, МОН України, 2005. 226 с.
3. Каплієнко-Ілюк Ю.В. Історія світової музики : навчальний посібник/ Ю.В. Каплієнко-Ілюк .- Чернівці : Місто, 2015. 240с.
4. Медриш І. Світова музична література: Підручник. Вип.1. Чернівці: Місто, 2016. 280 с.
5. Медриш І. Світова музична література: підручник. Вип. 2. Чернівці: «Місто», 2020. 448 с.
6. Павлишин С. Музика двадцятого століття: навч. Пос. Львів: Бак, 2005. 232 с.
7. Фількевич Г.М. Всесвітня історія музики / Навчальний посібник. К.: Стилос, 2006.
8. Чернова І.В., Горман О.П. Зарубіжна музика: історія, стилі, напрями: Навчальний посібник. Львів: НАСВ, 2016. 246 с.
9. Гукова В. В. Світова музична література. Перший рік навчання / В.В.Гукова. К. : Мелосвіт, 2006. 285 с
10. Епохи історії музики в окремих викладах: В 2 ч. / Пер. з нім. та ред.-упор. Ю.Є.Семенов. Ч.1. Арс-антика, Арс-нова, Гуманізм. Ренесанс. Одеса: «Будівельник», 2003. 188 с.
11. Епохи історії музики в окремих викладах: В 2 ч. / Пер. з нім. та ред.-упор. Ю.Є.Семенов. Ч.2. Бароко, Класика, Романтика, Нова музика. Одеса: «Будівельник», 2004. 240 с.
12. Зав'ялова О. Історія західноєвропейської музики: навчальний посібник / О.К. Зав'ялова. Суми: Сумський державний педагогічний університет ім. А. Макаренка, 2003.
13. Кашкадамова Н. Історія фортепіанного мистецтва XIX сторіччя: Підручник. Тернопіль: АСТОН, 2006. 608 с
14. Савицька Н. Хронос композиторської життєтворчості / Н. Савицька. Львівська національна музична академія М.В. Лисенка. Львів : Сполом, 2008. 320 с.
15. Семікозов А. Опера та інструментальна музика Італії першої половини XVII століття : розбіжності функціонування та аспекти взаємодії / Анатолій Семікозов // Часопис Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського : наук. журн. / [гол. редактор В. І. Рожок]. К., 2012. № 1 (14). С. 155–167.
16. Чернова І. Історія зарубіжної музики: Американські композитори XX століття: Навч. посібник. Львів. 2010. 128 с.

Освітня компонента «Методика викладання фахових музичних дисциплін»

1. Методика викладання фахових музичних дисциплін в системі музикознавства. Її зв'язок з психологічними та мистецтвознавчими

дослідженнями.

2. Історичний досвід становлення музичного виховання в Україні.
3. Провідні зарубіжні системи музичної освіти.
4. Психологія музичних здібностей.
5. Основні види діяльності на музичному занятті.
6. Музичне заняття та його складові.
7. Основні методичні настанови музичного навчання й виховання в закладах загальної освіти.
8. Основні методичні настанови музичного навчання й виховання в закладах спеціальної освіти.
9. Організація сучасних форм музичного дозвілля дітей і підлітків.
10. Аналіз підручників/посібників з музики, музичних збірників та спеціальної фахової літератури для вчителя.

Рекомендована література:

1. Антонюк В. Г. Вокальна педагогіка (сольний спів). Київ, 2007.
2. Горбенко С.С. Історія гуманізації музичної освіти. Навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: ПП Зволейко Д.Г., 2007. 348 с.
3. Гумінська О.О. Уроки музики в загальноосвітній школі: Методичний посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2004. 104 с.
4. Давидов М.А. Виконавське музикознавство. Енциклопедичний довідник. Луцьк: Вол. обл. друкарня, 2010. 400 с.
5. Кашкадамова Н. Мистецтво виконання музики на клавішно-струнних інструментах: Навчальний посібник. Тернопіль: Астон, 1998. 300 с.
6. Кушка Я.С. Методика музичного виховання дітей: Навчальний посібник. Вид. 2-е. Ч. I. Вінниця: Нова книга, 2007. 216 с.
7. Печерська Е.П. Уроки музики в початкових класах: Навчальний посібник. К.: Либідь, 2001. 272 с.
8. Ростовський О.Я. Теорія і методика музичної освіти: Навч.-метод. посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. 640 с.
9. Верховинець В. Весняночка. К.: Музична Україна, 1989. 338 с.
10. Гадалова І.М. Методика викладання музики у початкових класах. К.: ІСДО, 1994. 272 с.
11. Горбенко С.С. Дитяче хорове виховання в Україні. К.: ІЗМН, 1999. 253 с.
12. Горбенко С.С. Українська дитяча хорова література. Ч.І. К.: НПУ, 2002. 210 с.
13. Горбенко, Сергій. Українська дитяча хорова література: Навчально-методичний посібник. Ч. II. К.: НПУ, 2004. 270 с.
14. Леонтієв П.П., Печенюк М.А. Буквар сопілкаря: Навчально-методичний посібник. – Хмельницький: Поділля, 1998. 136 с.
15. Леонтович М.Д. Практичний курс навчання співу у середніх школах України. К.: Музична Україна, 1989. 135 с.
16. Люш Д. В. Розвиток і охорона співацького голосу. Київ: Муз. Україна, 1988. 138 с.
17. Масол Л.М., Беземчук Л.В., Очаковська Ю.О., Наземнова Т.О. Вивчення музики в 5 – 8 класах: Навчально-методичний посібник для вчителів. Х.: Скорпіон, 2003. 128 с.

18. Масол Л.М., Очаковська Ю.О., Беземчук Л.В., Наземнова Т.О. Вивчення музики в 1 – 4 класах: Навчально-методичний посібник для вчителів. Х.: Скорпіон, 2003. 144 с.
19. Народно-інструментальне мистецтво: Наук.-метод. вид. №2 / Ред. О. Трофимчук; Редкол.: О. Степанов, Г. Турчин, С. Мельничук та ін. Рівне: Волинські обереги, 2005. 70 с.
20. Народно-інструментальне мистецтво: Наук.-метод. вид. №3 / Ред. О. Трофимчук; Редкол.: О. Степанов, Г. Турчин, С. Мельничук та ін. Рівне: Волинські обереги, 2006. 70 с.
21. Ніколаєнко П.М. Про хорový спів у загальноосвітній школі // Музика в школі: Збірка статей. Вип. 4. К., 1977.
22. Островський В.М., Сидір М.В. Уроки музики. 1 – 4 класи. Посібник для вчителя. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2004. 60 с.
23. Очаковська Ю.О., Смаглій Г.А. Музика. Методичні розробки уроків для 2 класу середньої загальноосвітньої школи. Х.: Факт, 2002. 103 с.
24. Печенюк М.А. Дзвінки голоси: Музична хрестоматія. 3 клас. Тернопіль: АСТОН, 1999. 76 с.
25. Печенюк М.А., Леонтієв П.П. Дзвінки голоси: Музична хрестоматія. 1-2 класи. Тернопіль: АСТОН, 1999. 116 с.
26. Ростовський О.Я. Концепція національного виховання // Рідна школа. 1995. № 6.
27. Ростовський О.Я. Методика навчання музики в основній школі. Тернопіль: Богдан, 2000. 272 с.
28. Ростовський О.Я. Методика навчання музики у початкових класах. К.: ІЗМН, 1997. 203 с.
29. Ростовський О.Я. Педагогіка музичного сприймання. К.: ІЗМН, 1997. 248 с.
30. Савчук В. Я., Шегда Л. В. Читка хорових партитур: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Фоліант, 2021. 196 с.
31. Сверлюк С.Я. Диригентсько-оркестрова освіта: теорія, методика, практика [Текст]: монографія. Рівне: РДГУ, 2007. 235 с.
32. Слухання музики в загальноосвітній школі: Методичні рекомендації / Укл. Н.М. Зелінська. К., 1996. 71 с.
33. Степовий Я. Проліски. К., 1983.
34. Шамаєва К. Музика в Кременецькому ліцеї // Українська музична спадщина. К., 1989. С. 46-52.
35. Шамаєва К.І. Музична освіта в Україні у першій половині ХІХ століття: Навчальний посібник. К.: ІЗМН, 1996. 112 с.
36. Юцевич Ю.Є. Теорія і методика формування та розвитку співацького голосу: Навчально-методичний посібник. К.: ІЗМН, 1998. 160 с.

Освітня компонента «Історія української музики»

1. Музика в часи Київської Русі.
2. Прийняття християнства. Києво-Печерський монастир як осередок культури Київської Русі. Музика в контексті церковного богослужіння. Знаменне письмо. Осьмогласіє.

3. Партесний спів.
4. Становлення і розвиток професійної музики в Україні.
5. Фольклористика. Історичні пісні. Думи. Творчість кобзарів. Чумацькі пісні. Ліричні пісні. Весільні пісні. Поява багатоголосних пісень.
6. Духовний концерт. А. Ведель, М.Березовський, Д.Бортнянський.
7. Розвиток жанрів світської музики. Становлення музично-театрального мистецтва в Україні. Історія концертного виконавства.
8. С. Гулак-Артемівський – автор першої національної опери.
9. М. Лисенко – засновник української класичної музики.
10. Творчий внесок композиторів Галичини у розвиток національної класичної музики.
11. Творча спадщина видатних композиторів кінця ХІХ – початку ХХ століття (В. Верховинець, К. Стеценко, Я. Степовий, В. Барвінський, Г. Верьовка, М. Вериківський.)
12. М. Леонтович – композитор, педагог, майстер хорової обробки.
13. Творчий доробок видатних композиторів ХХ століття (С. Людкевич, Л. Ревуцький, Б. Лятошинський, В. Косенко,).
14. Характерні особливості творів композиторів «неофольклорної хвилі».
15. Є. Станкович. Основні принципи творчості.
16. В. Сильвестров. Характерні риси художньо-естетичної системи.
17. М. Скорик. Творчий портрет. Сучасні тенденції в українській академічній музиці ХХІ століття

Рекомендована література:

1. Верещагіна О.Є., Холодкова Л.П. Історія української музики ХХ століття. Тернопіль: Астон, 2010, 280 с.
2. Кияновська Л. Галицька музична культура ХІХ – ХХ століття: навчальний посібник / Л.Кияновська. Чернівці: Книги ХХІ, 2007. 424 с.
3. Каплієнко-Ілюк Ю.В. Українська музика в контексті міжнародних зв'язків ХVІІ – ХVІІІ століть: монографія / Ю.В. Каплієнко-Ілюк. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2013. 280.
4. Каплієнко-Ілюк Ю.В. Народна музична творчість: навчальний посібник / Ю.В. Каплієнко-Ілюк. Чернівці: Місто, 2016. 167с.
5. Кияновська Л. Українська музична культура. К.: Алерта, 2008. 344 с.
6. Феномен української національної музичної мови: [монографія] / О. Козаренко; Наук. т-во ім. Т. Шевченка, Українознавча б-ка НТШ, число 15. Львів: НТШ, 2011. 286 с.
7. Завальнюк А. Микола Леонтович. Листи, документи, духовні твори. До 130-ї річниці від дня народження / А. Завальнюк. Вінниця: НОВА КНИГА, 2007. 272 с.
8. Історія української музики /Ред. А. Муха. Т.5. К.: Наукова думка, 2004. 499 с.
9. Історія української музики в 6-ти томах під ред. М. М. Гордійчук і ін. Т. 1, 2 К., 1989; т. 3 К., 1990; т. 4 К., 1992; т. 5 К., 2004.
10. Казак І. Українська музична література: в 3 ч. Рівне, 2007.
11. Кашкадамова Н. Історія фортепіанного мистецтва ХІХ сторіччя: Підручник. Тернопіль: АСТОН, 2006. 608 с.

12. Сердюк О. Українська музична культура: від джерел до сьогодення (Навч. монографія) / О. Сердюк, О. Уманець, Т. Слюсаренко. Харків: Основа, 2002. 400 с.
13. Муха А. Композитори України та української діаспори: довідник / А. Муха. Київ: Музична Україна, 2004. 352 с.

Освітня компонента «Теорія музики»

1. Музичний звук та його властивості.
2. Інтервали. Діатонічні та хроматині інтервали.
3. Характерні інтервали в гармонічному мажорі.
4. Характерні інтервали в гармонічному мінорі.
5. Тризвуки та їх обернення. Чотирьохголосний виклад тризвуків в гармонії.
6. D7, його обернення та розв'язання.
7. II7, його обернення та розв'язання.
8. VII7, його обернення та розв'язання.
9. Нотний стан. Ключі.
10. Знаки спрощення та скорочення нотного письма.
11. Темп. Агогіка.
12. Динаміка.
13. Мелізми.
14. Метр. Розмір. Прості, складні та змішані розміри.
15. Ритм. Ритмічні особливості.
16. Лад. Тональність.
17. Ладові функції.
18. Натуральні семиступеневі лади.
19. Мажор. Види мажору.
20. Мінор. Види мінору.
21. Співставлення. Відхилення. Модуляція.
22. Музична фактура.
23. Період.
24. Проста двочастинна форма.
25. Проста тричастинна форма.
26. Куплета форма.
27. Рондо.
28. Варіації.
29. Сонатна форма.
30. Концерт.

Рекомендована література:

1. Афоніна О.С., Баранова О. С. Сольфеджіо: навч. посіб. Вінниця: Нова книга,

2013. 224 с.
2. Давидов М.А. Виконавське музикознавство. Енциклопедичний довідник. Луцьк: Вол. обл. друкарня, 2010. 400 с.
 3. Єпімахова О.В. Сольфеджіо на основі української народної пісні. Київ, 2013. 91 с.
 4. Павленко Т. Сольфеджіо на основі українських пісень. Київ, Музична Україна. 2017. 112 с.
 5. Павлюченко С. Елементарна теорія музики [Текст]: посібник для муз. шкіл та училищ. Київ: Музична Україна, 1997. 160 с.
 6. Побережна Г. І., Щериця Т. В. Загальна теорія музики. Київ: Вища школа, 2004. 303 с.
 7. Смаглій Г. А., Маловик Л. В. Основи теорії музики [Текст] : підручник для муз. училищ. Харків : Факт, 1998. 384 с.
 8. Юцевич Ю. Є. Музика: словник-довідник. Тернопіль: Навчальна Книга-Богдан, 2003. 352 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ АБІТУРІЄНТІВ

Зміст тесту визначається на основі Програми вступного фахового випробування.

Загальна кількість запитань тесту – **45**.

На виконання тесту відведено **75 хвилин**.

Тест складається із завдань трьох форм:

1. **Завдання з вибором однієї правильної відповіді (30 завдань)**. До кожного завдання подано варіанти відповідей, з яких лише один правильний. Завдання вважається виконаним, якщо абітурієнт обрав і позначив правильну відповідь у відповідному тестовому полі.

2. **Завдання на встановлення відповідності (логічні пари) (10 завдань)**. До кожного завдання подано інформацію, позначену цифрами (ліворуч) і літерами (праворуч). Щоб виконати завдання, необхідно встановити відповідність інформації, позначеної цифрами та літерам (утворити логічні пари). Завдання вважається виконаним, якщо абітурієнт правильно визначив логічні пари і позначив їх у відповідних тестових полях.

3. **Завдання на встановлення правильної послідовності (5 завдань)**. До кожного завдання подано перелік дій (понять, формул, характеристик тощо), позначених літерами, які потрібно розташувати у правильній послідовності. Завдання вважається виконаним, якщо абітурієнт правильно визначив та позначив послідовність всіх запропонованих подій у відповідному тестовому полі.

Схема оцінювання тесту:

1. Завдання з вибором правильної відповіді оцінюється в **0** або **1** тестовий бал: **1** бал, якщо вказано правильну відповідь; **0** балів, якщо вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді не вказано.

2. Завдання на встановлення відповідності (логічні пари) оцінюється в **0, 1, 2, 3, 4, 5** тестових бали: **1** бал за кожну правильно встановлену відповідність (логічну пару); **0** балів, якщо не вказано жодної правильної логічної пари або відповіді на завдання не надано.

3. Завдання на встановлення правильної послідовності оцінюється в **0, 1, 2, 3, 4** тестових бали: **4** бали, якщо правильно вказано послідовність усіх подій; **3** бали, якщо правильно вказано першу та останню події; **2** бали, якщо правильно вказано другу та третю події; **1** бал, якщо правильно вказано або першу або останню подію; **0** балів, якщо неправильна жодна із вказаних подій, або відповідь не надано.

Кількість завдань фахового вступного випробування

Рівень	Кількість завдань	Максимальна кількість балів за одне завдання	Загальна кількість тестових балів
1	30	1	30
2	10	5	50
3	5	4	20
Разом	45	-	100

Абітурієнт отримує 100 балів під час початку виконання вступного випробування.

Максимальна оцінка за вступне випробування 200 балів.

Голова атестаційної комісії